

Gravide rusmiddelmisbrukere må ha hjelp for å oppnå et rusfritt svangerskap og forhindre at barnet fødes med skader som følge av rusmisbruk. Dette innebærer et tverrfaglig samarbeid mellom flere etater.

Dette skal i Hammerfest kommune ivaretas gjennom anbefalinger i handlingsplanen.

Målet med handlingsplanen er at alle som er involvert rundt den gravide og den gravide selv skal være kjent med rutiner, ansvar og rammer for å oppnå et felles mål – en rusfri mor og et friskt barn.

Det er dannet et overordnet team for gravide rusmiddelmisbrukere med representanter fra:

- rusmiddeltjenesten
- legetjenesten
- barneverntjenesten
- jordmortjenesten
- helsesøstertjenesten

Teamet skal være et rådgivende og veiledende forum i slike saker.

Ved spørsmål kontakt:

Rusmiddeltjenesten tlf:78402737/99203795*
(Vakttelefon Rus/ psykiatritjenesten *)
Lege på helsestasjonen: 784 02410
Barneverntjenesten tlf: 784 02395
Jordmortjenesten tlf: 784 02421
Helsesøster tlf: 784 02410

LEGE-/JORDMORTJENESTEN

Kontaktes av den gravide, jordmor eller andre offentlige etater.

Legetjenesten, i samarbeid med jordmortjenesten, står for den kliniske delen i oppfølging av den gravide med utfylling av helsekort for gravide, blodprøver, urinprøver. Vurderinger av risikofaktorer tilknyttet rusmiddelmisbruk og faren med dette for det ufødte barn skal vurderes og informeres om.

Det skal henvises til kontroller ved gynekologisk poliklinikk for oppfølging av risikosvangerskap.

Lege og jordmor har meldeplikt til rusmiddeltjenesten og barnevernstjenesten ved funn av rusmiddelmisbruk med konsekvenser for det ufødte barn.

Den gravide har selv valget om hun vil gå til lege eller jordmor for kontroller, men det oppfordres til kontakt med begge deler.

BARNEVERNSTJENESTEN

Kontaktes av den gravide, familie eller andre offentlige etater.

Skal delta i oppfølging av den gravide ved samtykke fra kvinnen. De skal vurdere behovet for og eventuelt iverksette hjelpetiltak før fødsel ved råd og veiledning. Dette innbefatter vurderinger omkring tiltak som kan iverksettes for barnet og dets familie etter fødsel og omsorgsvurdering.

HELSESØSTERTJENESTEN

Kontaktes av den gravide, familie eller andre offentlige etater.

De skal delta i eventuell ansvarsgruppe før fødsel for å kjenne til forhold som kan komme etter at barnet har kommet til verden.

Det skal informeres om helsestasjonstilbudet og spesielt oppfølgingen den første tiden etter fødsel.

Helsesøster skal delta i ansvarsgruppe etter fødsel og bidra til evt. individuell plan for barnet, ved behov, samt støtte foreldre i rusfritt hjemmemiljø etter hjemkomst.

RUSMIDDELTJENESTEN

Kontaktes av den gravide, pårørende eller andre offentlige etater.

Rusmiddeltjenesten skal starte utredning og kartlegging av den gravides rusmiddelmissbruk. Det skal informeres om rettigheter og plikter samt frivillige hjelpetiltak og eventuelt tvangstiltak. De vil også bistå ihht sosialtjenesten med tanke på økonomisk rådgivning, miljøtjenestetilbud og lignende.

Rusmiddeltjenesten er ansvarlig for å opprette og innkalle ansvarsgruppe rundt den gravide.

Ansvarsgruppen består av de involverte instanser rundt den gravide så som lege, jordmor, rusmiddeltjenesten, barnevernstjenesten, fremtidig helsesøster og eventuelle andre.

Informasjon om rusmiddeltestingen;

Frammøte til tid og sted avtales avhengig av rusmiddeltype. Det kan også foretas uanmeldt hjemmebesøk for prøvetaking. Prøveglass skal merkes før prøvetaking og kontrolleres av den gravide. Kvinnen og personalet skal bruke hansker ved prøvetaking og klær som kan forstyrre prøvetaking skal fjernes. Urinprøven skal tas under direkte oppsyn av personalet.

Positiv urinprøve eller uteblivelse til prøvetaking gir mistanke om rusmiddelbruk og meldes rusmiddeltjenesten, og bekymringsmelding sendes til barnevernstjenesten etter fødsel. Det skal signeres kontrakt på dette og føres logg på prøver og svar.

Informasjon om tvangstiltak;

§ 6-2a. ihht. lov om sosiale tjenester

Tilbakeholdelse av gravide rusmiddelmissbrukere (utdrag)

Det kan vedtas at en gravid rusmiddelmissbruker uten eget samtykke skal tas inn på institusjon og holdes tilbake der i hele svangerskapet dersom misbruket er av en slik art at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade. Under oppholdet skal det legges vekt på at kvinnen tilbys tilfredsstillende hjelp for sitt rusmiddelmissbruk og for å bli i stand til å ta vare på barnet.

Rusmiddeltjenesten skal minst hver tredje måned vurdere om det fortsatt er grunnlag for tilbakeholdelse. Tilbakeholdelsen kan bare fortsette dersom rusmiddeltjenesten treffer avgjørelse om det innen denne fristen.

Et midlertidig vedtak kan treffes av rusmiddeltjenesten dersom de interesser bestemmelsen skal ivareta kan bli vesentlig skadelidende, dersom vedtaket ikke treffes og gjennomføres straks. Lederen i fylkesnemnda skal snarest, og om mulig innen 48 timer, treffe vedtak om foreløpig godkjenning av det midlertidige vedtaket. Er det truffet midlertidig vedtak, skal forslag til endelig vedtak sendes fylkesnemnda innen to uker. Dersom saken ikke er sendt til fylkesnemnda innen denne fristen, faller vedtaket bort. Fylkesnemnda er klageinstans.

**MED ØNSKE OM ET GODT
SAMARBEID**

HANDLINGSPLAN FOR RUS OG GRAVIDITET

